



Justitiedepartementet
EU-enheten

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet
Kopia: Civilutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 12–13 juni 2025

Torsdagen den 12 juni - Rättsliga frågor

1. Godkännande av dagordningen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande. Se bifogad preliminär dagordning.

2. (ev.) Godkännande av A-punkterna

- a) Icke lagstiftande verksamhet
- b) Lagstiftning (offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande av A-punktslista

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer och Johan Forssell

3. Förordningen om skydd för utsatta vuxna

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Partiell allmän riktlinje

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Förslaget till förordning omfattar vuxna som på grund av nedsatt eller otillräcklig personlig förmåga inte kan tillvarata sina egna intressen. Detta kan vara i samband med en åldersrelaterad sjukdom eller till följd av något annat hälsotillstånd, och förslaget omfattar bland annat frågor om godmanskap och förvaltare. Det övergripande syftet med förslagen är att säkerställa att skyddet för utsatta vuxna upprätthålls och att deras rätt till självbestämmande respekteras i gränsöverskridande situationer. Den partiella allmänna riktlinjen som ska tas upp för antagande vid rådsmötet föreslås omfatta de fem första kapitlen i förslaget till förordning, som innehåller regler om tillämpningsområde och definitioner, behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder samt officiella handlingar.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser ställa sig bakom förslaget till partiell allmän riktlinje.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med civilutskottet den 19 september 2023. Information till civilutskottet den 7 mars 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingarna i rådet förväntas fortsätta under hösten såvitt avser de delar av förslaget till förordning som inte omfattas av den partiella allmänna riktlinjen.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM101

4. Direktiv om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Allmän riktlinje

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Förslaget till ett direktiv om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten innebär att det ska finnas en gemensam minimi-

reglering inom EU i vissa konkursrättsliga frågor. Det övergripande syftet med förslaget är att utveckla EU:s kapitalmarknad och underlätta för gränsöverskridande investeringar inom EU. I december 2024 antog rådet en partiell allmän riktlinje som omfattade regler om återvinning i konkurs, verktyg för att spåra konkursboets tillgångar, företagsledares ansvar vid insolvens och ökad insyn i nationell insolvenslagstiftning. Den allmänna riktlinje som planeras att antas vid rådsmötet i juni avser resterande delar av förslaget till direktiv. Den omfattar ett särskilt regelverk för en förberedd försäljning av konkursboets verksamhet till en ny ägare, så kallad prepack, regler om borgenärskommittéer och avslutande bestämmelser. I den allmänna riktlinjen stryks dessutom ett avsnitt i förslaget som handlar om ett förenklat konkursförfarande för mikroföretag.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser ställa sig bakom förslaget till allmän riktlinje.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med civilutskottet den 21 februari 2023, 25 maj 2023 och 19 december 2023. Information till civilutskottet den 14 november 2024 och 8 april 2025. Samråd med EU-nämnden den 13 oktober 2023, 5 juni 2024, 6 december 2024 och 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Det förväntas att trepartssamtal kan inledas under hösten 2025.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM48

5. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas informera om läget i pågående förhandlingar av aktuella lagstiftningsförslag.

6. EU:s anslutning till Europakonventionen (EKMR)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Av artikel 6.2 i EU-fördraget följer att EU ska ansluta sig till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Förhandlingarna om EU:s anslutning till Europakonventionen inleddes i juli 2010 mellan EU och Europarådet. I april 2013 nåddes en första överenskommelse på förhandlarnivå mellan samtliga konventionsparter och EU om ett utkast till anslutningsavtal. I december 2014 slog dock EU-domstolen i ett yttrande fast att utkastet till anslutningsavtal inte var förenligt med unionsrätten.

En av de frågor som EU-domstolen lyfte som problematiska med det tidigare avtalsutkastet rör domstolens behörighet på området för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, det s.k. GUSP-området. Invändningen handlar i korthet om att eftersom EU-domstolens behörighet på det området är begränsad (artikel 24 EU-fördraget och 275 EUF-fördraget) riskerar anslutningen att innebära att Europadomstolen kan pröva om vissa handlanden är förenliga med Europakonventionen som EU-domstolen inte har behörighet att pröva. Detta skulle åsidosätta unionsrättens särdrag.

År 2020 återupptogs förhandlingarna mellan EU och Europarådet i syfte att förhandla fram ett nytt utkast till anslutningsavtal som skulle tillgodose EU-domstolens invändningar. Våren 2023 kunde en överenskommelse om ett nytt utkast till anslutningsavtal träffas. Överenskommelsen adresserar samtliga EU-domstolens invändningar utom den om domstolens behörighet på GUSP-området. EU:s medlemsstater har enats om att invändningen ska lösas internt inom unionen. Sedan dess har arbetet med att nå en intern lösning på invändningen fortsatt inom rådet. Den enighet som krävs har dock inte kunnat nås.

I september 2024 meddelade EU-domstolen ett avgörande som tydliggör gränserna för domstolens behörighet på GUSP-området. Kommissionen bedömer att avgörandet innebär en lösning på GUSP-invändningen och att nästa logiska steg är att begära EU-domstolens yttrande över anslutningsdokumenten. De allra flesta medlemsstaterna är också positiva till avgöran-

dets möjlighet att lösa invändningen. Kommissionens beslut om att inhämta EU-domstolens yttrande har ännu inte fattats, men en process för att förbereda detta tillsammans med medlemsstaterna har pågått under våren.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen sedan 2010, senast den 4 oktober 2024. Överläggning med konstitutionsutskottet 2010 och därefter information vid flera tillfällen, senast den 20 mars 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

7. Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) inrättades genom rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten. Eppo blev operativ den 1 juni 2021 och 24 medlemsstater har anslutit sig till Eppo. Sverige deltar sedan 19 juli 2024 och Eppo blev operativ i Sverige den 3 januari 2025.

Vid RIF-rådet väntas en lägesuppdatering om Eppos arbete.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 5 juni 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

8. Rysslands anfallskrig mot Ukraina: kampen mot strafflöshet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Vid RIF-rådet den 12–13 juni kommer ordförandeskapet att lämna en lägesrapport om Rysslands anfallskrig mot Ukraina och kampen mot strafflöshet.

Sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari 2022 har EU:s medlemsstater vidtagit en rad åtgärder såväl nationellt som gemensamt på EU- och internationell nivå för att säkerställa ansvarsutkrävande för internationella brott som begås i samband med Rysslands aggression mot Ukraina.

På EU-nivå har bland annat diskuterats hur EU:s medlemsstater bäst kan stödja utredningar av krigsförbrytelser i Ukraina. Sverige har bland annat lämnat ett finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten har sekonderat ett antal åklagare och experter till domstolen. Sverige bidrar även med expertis till EU:s rådgivande civila insats EUAM Ukraina som stödjer reformer av rättsvårdande myndigheter och utredningar av krigsförbrytelser. EU:s byrå för straffrättsligt samarbete, Eurojust, har sedan invasionen lämnat stöd till utredningar i medlemsstaterna och fått nya uppgifter avseende hantering av bevisning rörande krigsförbrytelser begångna i bland annat Ukraina. Sverige ingår även i den kärngrupp som precis slutfört det förberedande arbetet för att inrätta en tribunal inom Europarådet med jurisdiktion över aggressionsbrottet mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

9. Kampen mot narkotikahandel och organiserad brottslighet: att stärka rättsligt samarbete med tredjeländer

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Vid RIF-rådet avser ordförandeskapet lämna en lägesrapport om diskussionerna kring stärkt rättsligt samarbete med tredjeländer. Vid mötet förväntas ordförandeskapet informera om arbetet under våren.

Sedan det svenska EU-ordförandeskapet har diskussioner förts kring rättsligt samarbete i kampen mot den organiserade brottsligheten. Under det belgiska ordförandeskapet antogs i juni 2024 rådslutsatser om att stärka det rättsliga samarbetet med tredjeländer i kampen mot den organiserade brottsligheten. Under våren har åtgärder som en del i uppföljning av slutsatserna diskuterats i rådet. Eurojust har haft en viktig roll i detta arbete.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet om rättsligt samarbete i kampen mot organiserad brottslighet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

10. Övriga frågor

b) Ministermöte mellan EU och USA om rättsliga och inrikes frågor (Warszawa, 2–3 juni 2025)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Återrapportering från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Information från ordförandeskapet om ministermöte om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och USA som äger rum i Warszawa den 2–3 juni 2025.

c) Förhandlingar mellan EU och USA om ett avtal om elektroniska bevis

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Den 6 juni 2019 gav rådet kommissionen i uppgift att förhandla fram ett EU-gemensamt avtal med USA om tillgång till elektroniska bevis. Behovet av ett sådant avtal kunde konstateras under förhandlingar av den så kallade e-bevisförordningen (EU:s förordning 2023/1543 av den 12 juli 2023 om europeiska utlämnandeorder och europeiska bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden och för verkställighet av fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd till följd av straffrättsliga förfaranden). Avtalet ska syfta till att undanröja motstridiga skyldigheter som kan uppstå för tjänsteleverantörer som är underkastade såväl EU-rättslig som amerikansk lag i samband med utlämnande av elektroniska uppgifter.

Förhandlingarna med USA inleddes 2019. Med hänsyn till att förhandlingarna av e-bevisförordningen drog ut på tiden, pausades förhandlingarna med USA. Sedan förhandlingarna av förordningen kunde slutföras under våren 2023 återupptogs förhandlingarna med USA i mars 2023. Framtagande av avtalstexter har påbörjats och förhoppningen har varit att parterna ska kunna enas om en gemensam text under året 2025.

Förhandlingarna har varit pausade sedan den nya amerikanska administrationen tillträdde och det är ännu oklart hur den nya administrationen ser på förhandlingarna. Vid RIF-rådet förväntas EU-kommissionen ge en uppdatering kring läget i förhandlingarna.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Informationen till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 23 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktrapomemoria: -

d) Tillgång till data: lagring av elektroniska kommunikationsdata

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Frågor om lagring av elektroniska kommunikationsdata har fått förnyad aktualitet i och med arbetet att identifiera och genomföra åtgärder rörande tillgång till data för brottsbekämpande ändamål. En högnivågrupp avslutade sitt arbete under hösten 2024 med en rapport till rådet. Rådet antog med anledning av rapporten slutsatser i vilka kommissionen inbjuds att ta fram en färdplan under andra kvartalet 2025 för att genomföra relevanta rekommendationer i rapporten från högnivågruppen.

I Strategin för inre säkerhet som presenterades den 1 april 2025 bekräftade kommissionen att den avser presentera en färdplan under det första halvåret i vilken kommissionen kommer att ange de rättsliga och praktiska åtgärder den avser att vidta för att säkerställa laglig och effektiv tillgång till data. I uppföljningen av färdplanen aviserar kommissionen att den kommer att prioritera dels en konsekvensanalys under 2025 för att vid behov uppdatera EU-regler för datalagring, dels under 2026 presentera en teknisk färdplan för att identifiera och bedöma tekniska lösningar som möjliggör laglig tillgång till krypterade data och skyddar cybersäkerhet och grundläggande rättigheter.

Vid RIF-rådet väntas ordförandeskapet informera om det pågående arbetet.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 27 november 2019. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 november 2019.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatt diskussioner väntas under 2025 i rådsarbetsgrupp under danskt ordförandeskap och inom ramen för kommissionens konsekvensanalys.

Faktrapomemoria: -

- e) Stärka EU:s demokratiska motståndskraft: vikten av att främja ett gemensamt europeiskt minne och motstå historisk revisionism

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från Litauen

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Litauen väntas informera om vad man vill se görs för att stärka EU:s demokratiska motståndskraft.

- f) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Presentation av Danmark

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Det inkommande danska ordförandeskapet kommer att presentera sitt arbetsprogram för perioden juni-december 2025.

Fredagen den 13 juni 2025 – Inrikes frågor

11. Det övergripande läget i Schengenområdet

- a) Kommissionens rapport om Schengenläget 2025
- b) Prioriteringar för Schengenrådets cykel 2025–2026

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: En återkommande punkt på Schengenrådets dagordning är den om det samlade tillståndet i Schengenområdet.

Under denna dagordningspunkt kommer kommissionen presentera sin årliga Schengenrapport (COM (2025) 185 final). Rapporten baseras till stor del på de Schengenutvärderingar som genomförts. I årets rapport presenterar kommissionen en rad identifierade brister och förslag till prioriterade områden för att hantera brister: 1. Geopolitiska och säkerhetsrelaterade utmaningar, 2. Irreguljär migration och gränshantering, 3. Brister i tillämpningen av Schengenregelverket, 4. Behov av snabbare digitalisering, 5. Fragmenterat samarbete vid de inre gränserna.

Under samma dagordningspunkt kommer även prioriteringarna för den kommande Schengenrådscykeln 2025–2026 avhandlas. Ordförandeskapet har föreslagit att de tre prioriterade områdena från föregående Schengenrådscykel kvarstår:

- I. Öka takten i arbetet med digitalisering av procedurer och system samt förbättrad beredskap för storskaliga IT-system
- II. Stärkt motståndskraft vid yttre gräns och ökad effektivitet i återvändandearbetet
- III. Öka den inre säkerheten, samtidigt som man säkerställer fri rörlighet utan inre gränskontroller

Under respektive område föreslås ett antal operativa åtgärder i syfte att på ett tydligare sätt kunna följa upp medlemsstaternas ansträngningar på området.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar kommissionens rapport, som väl belyser de utmaningar som Schengenområdet står inför.

Regeringen stödjer ordförandeskapets förslag till områden som ska ges särskilt fokus under det kommande året.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Tillståndet i Schengenområdet är en återkommande punkt på RIF-rådets dagordning och kommer sannolikt att följas upp även framöver.

Faktrapromemoria: -

12. Genomförande av interoperabilitet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Kommissionen och eu-LISA förväntas informera om arbetet med eu-LISA:s långsiktiga vägkarta för genomförandet av interoperabilitetsförordningarna, (EU) 2019/817 och 818.

RIF-rådet i december 2024 godtog, mot bakgrund av förseningarna med genomförandet av in- och utresesystemet (EES), att;

- slutdatum för genomförandet av interoperabiliteten flyttas fram till utgången av 2027 och att;
- eu-LISA fick i uppdrag att ta fram en ny övergripande tidsplan för hela genomförandearbetet.

Eu-LISA rekommenderade inför RIF-rådet i mars 2025 en tidsplan där EES startas i oktober 2025 och nästa system, reseauktoriseringssystemet ETIAS, startas under fjärde kvartalet 2026. Med hänsyn till svårigheterna att då ta fram en vägkarta för hela perioden avsåg eu-LISA att analysera resten av planeringen och presentera ett förslag till plan för åren 2027–2028 under tredje kvartalet 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 3 oktober 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Den övergripande uppföljningen sköts av kommissionen som regelbundet rapporterar till RIF-rådet.

Faktapromemoria: 2017/18:FPM41

13. Förordningen om att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Framstegsrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Kommissionen presenterade i maj 2022 förslaget till förordning om förebyggande och bekämpande av sexuella övergrepp mot barn (CSAM-förordningen). Syftet med förslaget är att förebygga och bekämpa lagring och spridning av sexuellt övergreppsmaterial samt kontaktsökning med barn i sexuella syften (grooming) i elektroniska kommunikationer och digitala tjänster. Bland annat införs skyldigheter för värdtjänster och interpersonella kommunikationstjänster att genomföra riskbedömningar, vidta riskminimerande åtgärder samt rapportera sexuella övergrepp mot barn som de får kännedom om. I kommissionens förslag ingick en så kallad spårningsorder som sista åtgärd kunna riktas mot en kommunikations- eller lagringstjänst. En spårningsorder innebär i korthet att utsedda myndigheter, efter en rättslig prövning av domstol eller en oberoende myndighet, under en begränsad tid kan avkräva att övergreppsmaterial aktivt spåras av kommunikations- eller lagringstjänsten. Förslaget till förordning innebär också att ett europeiskt centrum för att förebygga och motverka sexuella övergrepp mot barn (EU-centret) ska inrättas.

Ett stort antal ändringsförslag har lagts fram av olika ordförandeskap i huvudsak i syfte att avgränsa spårningsorderns räckvidd och åstadkomma ökad proportionalitet i fråga om integritet och rättssäkerhet, jämfört med

kommissionens ursprungliga förslag. Försök till antagande av partiell allmän inriktning gjordes under både belgiskt och ungerskt ordförandeskap, men förslagen erhöll inte tillräckligt stöd bland medlemsstaterna. Det polska ordförandeskapet har hållit ett antal förhandlingstillfällen under våren, men det behövs fortsatta förhandlingar innan tillräckligt stöd finns. Vid nu aktuellt möte ska ordförandeskapet ge en framstegsrapport där man redogör för status i förhandlingarna.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med justitieutskottet den 16 juni 2022, den 14 september 2023, den 18 juni 2024 och den 26 september 2024. Information till justitieutskottet den 1 december 2022, den 20 april 2023, den 30 november 2023, den 29 februari 2024, den 13 juni 2024, den 3 oktober 2024 och den 5 december 2024. Överläggning med konstitutionsutskottet den 15 december 2022 samt information den 18 april 2023 och den 18 juni 2024. Samråd i EU-nämnden den 2 december 2022, den 13 oktober 2023, den 1 december 2023, den 1 mars 2024, den 4 oktober 2024 och den 6 december 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatta förhandlingar väntas i rådet under danskt ordförandeskap.

Faktapromemoria: 2021/22: FPM99

14. Övriga frågor

a) Förordningen om en gradvis start av in- och utresesystemet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas informera om förordningen om en gradvis start av in- och utresesystemet (Entry/Exit System). Förordning innebär tillfälliga undantag från vissa av bestämmelserna i förordningen om EU:s gemensamma in- och utresesystem för elektronisk

registrering av tredjelandsmedborgare (EES-förordningen) från 2017 och EU:s gränskodex. Syftet med undantagen är att möjliggöra ett mer flexibelt ikraftträdande, en så kallad gradvis start. Den föreslagna förordningen erbjuder flexibilitet för medlemsstaterna att genomföra systemet gradvis eller fullt ut från dag ett. Den gradvisa starten ska enligt förslaget pågå i 180 dagar.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med justitieutskottet den 16 januari 2025. Samråd med EU-nämnden den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Trepårtssamtal har avslutats och nästa steg är att kompromisstexten som ligger till grund för den politiska överenskommelsen ska bekräftas av Europaparlamentet och rådet.

Faktapromemoria: 2024/25:FPM12

b) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas informera om läget i pågående förhandlingar av aktuella lagstiftningsförslag.

15. Genomförande av det reformerade gemensamma europeiska asylsystemet (CEAS)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: De tio rättsakterna kopplade till det gemensamma asylsystemet inom ramen för migrations- och asylpakten trädde i kraft den

11 juni 2024. Med undantag för vidarebosättningsförordningen, som blir tillämplig omedelbart, har medlemsstaterna två år på sig att anpassa sin lagstiftning och sina processer innan de nya reglerna ska börja tillämpas. Utöver det omfattande arbete som sker på nationell nivå sker mycket av arbetet med genomförandet på EU-nivå. Den 12 juni 2024 antog kommissionen, enligt bestämmelser i vissa av rättsakterna, en genomförandeplan för att säkerställa att medlemsstaterna är tillräckligt förberedda när de nya reglerna ska börja tillämpas. Den 12 december 2024 lämnade Sverige in den nationella genomförandeplanen till kommissionen i enlighet med bestämmelserna i migrations- och asylpakten.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar kommissionens arbete med genomförandet av rättsakterna i migrations- och asylpakten och att det sker återkommande uppföljning och diskussion i rådet. Ett korrekt genomförande i alla medlemsstater är avgörande för att systemet ska fungera. Samtidigt är det viktigt att nuvarande regelverk efterlevs till dess den nya lagstiftningen ska börja tillämpas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till socialförsäkringsutskottet den 14 maj, 15 oktober och 3 december 2024. Samråd med EU-nämnden den 5 juni, 4 oktober och 6 december 2024 samt den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Genomförandet kommer framöver vara en återkommande dagordningspunkt i rådet.

Faktapromemoria: -

16. Den framtida rättsliga statusen för fördrivna personer från Ukraina

a) Rådets genomförandebeslut om förlängning av det tillfälliga skyddet som infördes genom genomförandebeslut (EU) 2022/382

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Politisk överenskommelse

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Den 4 mars 2022 beslutade rådet att aktivera direktivet om tillfälligt skydd (massflyktsdirektivet) till förmån för personer som flyr Ukraina till följd av Rysslands fullskaliga invasion. Nuvarande aktivering gäller till och med den 4 mars 2026. Kommissionen har aviserat att ett meddelande om tillfälligt skydd för ukrainare i EU kommer presenteras den 4 juni och det väntas innehålla förslag om en förlängning av tillfälligt skydd.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser ställa sig bakom förlängning av massflyktsdirektivets aktivering med ytterligare ett år till den 4 mars 2027.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Beslut om förlängning av aktivering av massflyktsdirektivet förväntas senare i juni.

Faktapromemoria: -

- b) Rådets rekommendation om ett koordinerat tillvägagångssätt för övergången från tillfälligt skydd

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Kommissionens aviserade meddelande den 4 juni väntas även innehålla förslag till en samordnad strategi för övergången från tillfälligt skydd.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar en samordnad EU-strategi för övergången från tillfälligt skydd i syfte att undvika en belastning på asylsystemen. En förlängning får inte bromsa förberedelserna för vad som ska gälla den dag då aktiveringen upphör, inklusive förberedelserna för ett hållbart återvändande. Det är viktigt att arbetet sker i nära dialog med Ukraina.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

17. EU:s strategi för inre säkerhet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Strategin syftar till att stödja medlemsstaterna och stärka EU:s förmåga att garantera säkerhet för sina medborgare. I strategin anges att säkerhet är en förutsättning för demokrati, upprätthållande av rättsstatsprincipen och grundläggande rättigheter, konkurrenskraft och välbefinnande i Europa. Strategin anger en vision och arbetsplan för den kommande mandatperioden.

Strategin är att se som ett svar för att möta hoten från ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och ett föränderligt geopolitiskt landskap, där inre och yttre säkerhet flätas samman. Kommissionen anser att den inre säkerheten behöver stärkas när kriminella nätverk sprider sig, kriminella aktörer och terrorister verkar alltmer online och använder ny teknik, samtidigt som hotet från främmande makt ökar, inklusive olika typer av det som brukar beskrivas som hybrida hot.

I den inre säkerhetsstrategin identifieras sju nyckelområden med aviserade åtgärder som syftar till att bland annat förbättra bekämpningen av organiserad brottslighet, terroristhot, ökande cyberbrott och attacker mot EU:s kritiska infrastruktur. I strategin aviseras nya eller förändringarna i sju rättsakter och andra åtgärder såsom handlingsplaner.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att en strategi för inre säkerhet presenterats. Strategins förslag bedöms – när de genomförts – kunna stärka medlemsstaterna och EU:s förmåga att garantera säkerhet för sina medborgare. Säkerhet är en förutsättning för demokrati, upprätthållande av rättsstatsprincipen och grundläggande rättigheter, konkurrenskraft och välbefinnande i Europa.

Det är därför angeläget att med kraftfulla och hållbara åtgärder stärka den inre säkerheten och möta hoten från ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och

ett föränderligt geopolitiskt landskap. Behovet blir särskilt tydligt i arbetet mot olika typer av hybridaktiviteter, där framförallt brottsbekämpande men även militära kapaciteter berörs och måste samverka som en resilienskedja. Medlemsstaterna och EU behöver säkerställa att den civila och den militära hanteringen av hoten samordnas med beaktande av medlemsstaternas ansvar för nationell säkerhet.

Att strategin tar ett brett angreppssätt på problematiken är viktigt och stärker kopplingen till EU:s strategi för beredskapsunion. Regeringen välkomnar förslag inom de föreslagna områdena. Särskilt positivt är den föreslagna förändrade synen på inre säkerhet, där säkerhetsaspekter ska beaktas i kommissionens framtagande av nya initiativ oavsett politikområde. Det är också betydelsefullt att involvera medborgare, företag, forskare och civilsamhället i arbetet för att stärka säkerheten. Regeringen välkomnar att Europol föreslås ges en starkare roll för att stödja medlemsstaterna. Regeringen avser återkomma med närmare ståndpunkter till riksdagen när konkreta förslag presenteras i denna del lika med andra delar. Eurojust har en framträdande roll i fråga om rättsligt samarbete som är en viktig aspekt för den inre säkerheten såväl inom EU som med relevanta partnerländer utanför. Regeringen välkomnar att Eurojust ska stärkas. Regeringen anser att en eventuell förändring av Frontex stående styrka avseende numerär och profil ska baseras på faktiska operativa behov.

Regeringen anser att det är mycket positivt att kommissionen lyfter betydelsen av online-dimensionen i strategin. Det är av vikt att arbeta aktivt mot t.ex. rekrytering till kriminalitet i online-miljö och med att förbättra brottsbekämpande myndigheters förutsättningar att ta del av bevis och annan information i digital miljö, inklusive laglig tillgång till krypterad data.

Sverige driver samtidigt en generell budgetrestriktiv hållning. Eventuella ökade utgifter på EU-budgeten ska finansieras genom omprioritering inom den fleråriga budgetramen. Regeringen anser vidare att det är viktigt att åtgärder som följer av strategin genomförs på ett kostnadseffektivt sätt som drar nytta av existerande strukturer och insatser. Nya initiativ behöver respektera medlemsstaternas ansvar för nationell säkerhet och kompetensfördelningen mellan medlemsstaterna och kommissionen och mellan rådet och kommissionen. De konkreta lagförslag som följer av meddelandet kommer att behöva granskas avseende såväl budgetära som

andra konsekvenser. Regeringen återkommer till riksdagen med närmare ståndpunkter när de konkreta förslagen presenteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i justitieutskottet den 22 maj 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: EU:s inre säkerhetsstrategi kommer fortsatt att diskuteras i rådsstrukturen under året. Konkreta lagförslag, handlingsplaner och andra åtgärder ska presenteras av kommissionen löpande under perioden 2025–2027.

Faktapromemoria: 2024/25:FPM37

18. Tillgång till data för effektiv brottsbekämpning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Under det svenska ordförandeskapet 2023 inrättades en högnivågrupp om tillgång till data som i maj 2024 presenterade 42 rekommendationer samt en slutrapport i november 2024 för att säkerställa tillgång till data för en effektiv brottsbekämpning.

I strategin för EU:s inre säkerhet som presenterades den 1 april 2025 bekräftade kommissionen att den avser presentera en färdplan under det första halvåret 2025 i vilken kommissionen kommer att ange de rättsliga och praktiska åtgärder den avser att vidta för att säkerställa laglig och effektiv tillgång till data.

Efter att högnivågruppen om tillgång till data avslutat sitt arbete har regeringen gemensamt med det polska ordförandeskapet och ett antal dedikerade medlemsstater fortsatt bevaka genomförandet av rekommendationerna.

Dessa medlemsstater har gemensamt med berörda EU-byråer tagit fram en kommunikationsstrategi med huvudbudskap och förslag på

rekommendationer som är genomförbara på kort sikt och vilka som bör prioriteras framåt.

Kommunikationsstrategin och de prioriterade rekommendationerna välkomnades av den ständiga kommittén för inre säkerhet den 16 maj 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att rättsligt och tekniskt sunda lösningar bör identifieras för att möjliggöra brottsbekämpande myndigheters tillgång till data.

Skyldigheter för företag att lämna ut information i ett läsbart format under tydligt reglerade omständigheter, som inte försvagar grundläggande rättigheter eller medför en försvagning av cybersäkerheten i system och produkter för andra användare än den som är föremål för den rättsliga åtgärden, ser regeringen som den mest hållbara lösningen på problematiken på lång sikt.

Regeringen välkomnar även gemensamma kommunikationsinsatser på EU-nivå för att bidra till att öka medvetenheten om vikten av tillgång till data och de fördelar det medför, vilket kan leda till bredare stöd och engagemang hos viktiga aktörer som exempelvis Europaparlamentet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december. Samråd i EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 6 december 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

19. Den nuvarande geopolitiska situationens inverkan på EU:s interna säkerhet
- a) Ukraina
 - b) Moldavien
 - c) Syrien

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Frågan om hur Rysslands aggression mot Ukraina, situationen i Moldavien samt i Syrien påverkar EU:s inre säkerhet har förekommit vid flera tillfällen på RIF-dagordningen. Vid mötet förväntas rådet informeras av kommissionen och berörda EU-myndigheter om de olika åtgärder som vidtagits.

EU har en pågående dialog om inre säkerhet med Ukraina som omfattar gränssäkerhet, vapensmuggling, våldsbejakande utländska stridande och övriga säkerhetsrisker. Flera EU-myndigheter, däribland Europol, Frontex och Eurojust, samarbetar med Ukraina. Fokus är på att förhindra spridning av vapen, bevaka de yttre gränserna, övervaka utvecklingen gällande våldsbejakande utländska stridande som kan utgöra extremist- eller terroristhot, insamling av bevis om krigsförbrytelser, motverka hot mot civilbefolkningen, motverka desinformation, och skydda kritisk infrastruktur.

EU:s stödcentrum för inre säkerhet och gränsförvaltning i Moldavien är ett samverkansforum för EU, medlemsstaterna och moldaviska myndigheter. Plattformen bidrar till att kanalisera och samordna stöd till Moldavien. Mötena hittills har fokuserat på bland annat vapensmuggling, människosmuggling, människohandel, återvinning av tillgångar, kontraterror och hybrida hot. Arbetet leds av kommissionen och Moldavien.

EU har även civila krishanteringsinsatser i både Ukraina och Moldavien inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP).

Läget i Syrien, inklusive internationella insatser för att motverka utvecklingen av terrorism i landet och hanteringen av lägren i nordöstra Syrien, där många är radikaliserade och har kopplingar till Daesh, diskuteras och hanteras inom flera olika mötesformat och rådsarbetsgrupper inom EU, bland annat inom ramen för rådets krishanteringsmekanism (IPCR).

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att EU och medlemsstaterna fortsatt behöver vara aktiva och agera förebyggande tillsammans med Ukraina och Moldavien i frågor som kan påverka den inre säkerheten. Vapensmuggling, människohandel och narkotikahandel är några exempel på hot mot den inre säkerheten där vi behöver vara extra vaksamma, men även cyber- och hybridhot.

Regeringen följer utvecklingen i Syrien mycket noggrant och ser allvarligt på säkerhetssituationen i nordöstra Syrien och eventuella konsekvenser för EU:s inre säkerhet. Regeringen understryker vikten av en EU-gemensam ansats, koordinerad med det syriska övergångsstyret, för att upprätthålla stabilitet och säkerhet i nordöstra Syrien.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet om Ukraina och Moldavien vid flera tillfällen, senast den 3 oktober 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025. Samråd med EU-nämnden om Syrien den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Frågorna förväntas fortsatt behandlas vid kommande RIF-råd.

Faktapromemoria: -

20. Hantering av säkerhetsutmaningar: bedömning av de europeiska nationella säkerhets- och underrättelsetjänsterna

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Under dagordningspunkten kommer en lägesrapport ges gällande aktuella säkerhetshot mot EU och hur medlemsstaternas säkerhets- och underrättelsetjänster samarbetar för att möta dessa. Denna lägesuppdatering görs en gång under varje ordförandeskap.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 6 december 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Det EU-gemensamma arbetet för att möta säkerhetshot mot EU hanteras löpande i rådsstrukturen.

Faktapromemoria: -

21. Rådets slutsatser om Empact-cykeln 2026–2029

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Empact (Europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottshot) är en samarbetsform som antogs av EU 2010. I denna arbetar de brottsbekämpande myndigheterna tillsammans med EU:s byråer för att bekämpa de mest allvarliga brottstyperna och hoten mot EU. Processen består av fyraåriga cykler. Bedömningen baseras till största delen på den hotbilsanalys från 2025 (EU Socta; EU:s hotbilsbedömning avseende grov och organiserad brottslighet) som Europol har sammanställt från medlemsstaternas underrättelseinformation. Rådet väntas godkänna rådsslutsatser om Empact-cykeln för 2026-2029.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser att godkänna rådsslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

22. Övriga frågor

a) Kampen mot narkotikahandel och organiserad brottslighet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas ge information om sitt arbete rörande narkotikarelaterad brottslighet.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet om EU:s färdplan för att bekämpa narkotikahandel och organiserad brottslighet har givits vid flera tillfällen, senast den 5 december 2024. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 28 februari 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2023/24: FPM19

- b) Högnivåmöte för CELAC-EU:s samordnings- och samarbetsmekanism om narkotika (Warszawa, 8 maj 2025)
högnivåmöte för CELAC-EU:s

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Kommissionen väntas informera om mötet mellan CELAC och EU, om samarbetet på narkotikaområdet. Mötet hölls i Warszawa den 8 maj 2025. CELAC (Community of Latin American and Caribbean States) består av 33 latinamerikanska och karibiska länder.

- c) Ministermöte mellan EU och USA om rättsliga och inrikes frågor (Warszawa, 2–3 juni 2025)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Återrapportering från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Information från ordförandeskapet om ministermöte om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och USA som äger rum i Warszawa den 2–3 juni 2025.

d) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Presentation av Danmark

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Det inkommande danska ordförandeskapet kommer att presentera sitt arbetsprogram för perioden juni-december 2025.

I anslutning till rådets möte: Gemensamma Schengenkommittén

1. Det övergripande läget i Schengenområdet
 - a) Kommissionens rapport om Schengenläget 2025
 - b) Prioriteringar för Schengenrådets cykel 2025–2026

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 11.

2. Genomförande av interoperabilitet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 12.

3. Övriga frågor

- a) 40 år och framåt – Schengendeklarationen, ett gemensamt åtagande för frihet, säkerhet och rättvisa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet har inför Schengenrådet i juni aviserat att de avser lägga fram en så kallad Schengendeklaration för att uppmärksamma Schengensamarbetet som initierades för 40 år sedan och för att befästa medlemsstaternas fortsatta engagemang på området. Utkastet till deklaration innehåller allmänna skrivningar om Schengensamarbetets historia, framgångar, utmaningar och framtid.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Samråd med EU-nämnden den 5 juni 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

- b) Förordningen om en gradvis start av in- och utresesystemet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 14a.

c) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 14b.